

در گفت‌وگوی قدس با رئیس اداره اسناد مرکز اسناد آستان قدس رضوی به مناسبت ۱۹ اردیبهشت «روز اسناد ملی و میراث مکتوب» عنوان شد

اسناد، پلی بین گذشته و آینده

۲

در گفت‌وگو با رئیس اداره امانات و نگهداری اشیای پیدا شده حرم مطهر رضوی تشریح شد

آیین امانت‌داری

وقتی تار و پود وجودت با خدمت خالصانه به زائران آقا علی بن موسی الرضا(ع) پیوند خورده باشد، تمام توان و تلاشت را می‌کنی حتی گاهی فراتر از وظیفه کاری‌ات، تا دلدادگان آستان جانان با آرامش خاطر به زیارت حرم مطهر رضوی مشرف شده و با خاطره‌ای خوش به شهر و دیارشان بازگردند. بی‌شک این جملات، وصف حال دل بسیاری از خادمان آستان قدس رضوی از جمله نیروهای متعهد و امانتدار دفاتر شبانه‌روزی اداره امانات و نگهداری اشیای پیدا شده حرم مطهر است. به گزارش آستان‌نیوز، اداره امانات و نگهداری اشیای پیدا شده از جمله اداره‌های زیرمجموعه معاونت خدمات زائران حرم مطهر رضوی است که به منظور رفاه حال زائران و نگهداری وسایل آن‌ها؛ از کیف و چمدان تا اشیای نقدی و ارزشمند و استفاده بهینه آنان از فضای زیارتی، راه‌اندازی شده است. محمدرضا سبزیعلی، رئیس اداره امانات و نگهداری اشیای پیدا شده این آستان مقدس درباره این اداره و حس و حال خدمت در آن توضیح داده است.

■ ارائه خدمات شبانه‌روزی در سه بخش

محمدرضا سبزیعلی از سال ۱۳۸۳ اقتخار خدمت در بخش‌های مختلف حرم مطهر رضوی همچون اداره امور خدمات عمومی را دارد. در این میان، او یک سال و نیم است به عنوان رئیس اداره امانات و نگهداری اشیای پیدا شده حرم مطهر به زائران و مجاوران خدمت می‌کند. او در این باره اظهار می‌کند: این اداره با حدود ۲۰۰ نیرو در دفاتر شبانه‌روزی خود در قالب سه بخش «امانات نقدی و اشیای ارزشمند»، «امانات وسایل و صندلی چرخدار» و «اشیای پیدا شده» فعالیت می‌کند.

■ خدمات‌رسانی ۹ دفتر امانات

او می‌گوید: در حال حاضر ۹ دفتر امانات نقدی و اشیای ارزشمند در مبادی ورودی اصلی و برخی از صحن‌های مقدس حرم مطهر رضوی آماده دریافت و استرداد وجوه نقد، طلاجات، مدارک و سایر اشیای ارزشمند محبان شمس‌الشومس(ع) از جمله گوشی تلفن همراه است. بخش امانات وسایل نیز با استفاده از ۱۶ دفتر امانات وسایل در ورودی‌های اصلی و فرعی سطحی و زیرسطحی از جمله هفت دفتر تحویل صندلی چرخدار امانی آماده خدمات‌رسانی است.

سبزیعلی می‌افزاید: ارائه خدمات شارژ گوشی همراه، امانت لوازم خواب از جمله پتو به زائران حرم مطهر با توجه به شرایط و مناسبت‌ها، استقرار جایگاه‌های سیار(موقت) امانات در مراسم خاص و سخنرانی‌ها همچون مراسم سخنرانی نوروزی رهبر معظم انقلاب و همکاری با معاونت امکان متبرکه حرم مطهر در امانت چادر در برخی نقاط از جمله خدمات این دفاتر است.

■ ارائه همه گونه خدمات امانتی

او همچنین بیان می‌کند: دفتر مرکزی اشیای پیدا شده حرم مطهر رضوی در صحن غدیر نیز با باجه‌های مختلف «وجوه نقد»، «مدارک»، «تلفن همراه»، «طلا، ساعت و زیورآلات»، «پوشاک و کفش»، «اقلام متفرقه همچون عینک و چتر» و «ارسال مراسلات» پاسخگوی صاحبان اشیای گمشده در این آستان مقدس است البته باجه «پست یافته» نیز به تازگی به این باجه‌ها افزوده شده است.

آستان قدس رضوی

تولیت آستان قدس رضوی در دیدار استادان حوزه علمیه خراسان خواستار شد

فعالیت روحانیت در میدان پاسخ‌گویی به شبهات و تربیت نسل جوان

شبهات هستند، چه کسی جز روحانیت باید پاسخگوی این شبهات باشد؟
وی خاطرنشان کرد: ما نسبت به نسل جوان مسئول هستیم، این‌ها دختران و پسران ما هستند؛ پیغمبر(ص) فرمودند: «أَنَا وَ عَلِيُّ أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ، مِن و علی پدران این امت هستیم»، اگر به تناسب این حدیث را گسترش دهیم شامل همه ما نیز می‌شود، روحانیت در برابر نسل جوان مسئولیت دارد.

■ آستان قدس رضوی در زمینه فعالیت‌های فرهنگی دست نیاز خود را به سوی حوزه علمیه دراز می‌کند
تولیت آستان قدس رضوی در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه آستان قدس رضوی در زمینه فعالیت‌های فرهنگی دست نیاز خود را به سوی حوزه علمیه دراز می‌کند، عنوان کرد: به دنبال این هستیم که هیچ ساعتی در خانه حضرت رضا(ع) بدون برگزاری «جلسات درس تفسیر» نگذرد. در تمام ساعات در حرم مطهر باید جلسات متعدد و حلقه‌های تفسیری برگزار شود، حلقه‌ها و جلسات انس به سبب برخورد چهره به چهره با مخاطبان بسیار تأثیرگذار است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی با بیان اینکه در حرم مطهر رضوی و مشهد باید کتاب «عیون اخبار الرضا(ع)» مورد توجه قرار گیرد، ابراز کرد: در مساجد شهر امام رضا(ع) باید کتاب «عیون اخبار الرضا(ع)» مورد توجه قرار گیرد و حداقل شب‌های چهارشنبه که روز زیارتی آن حضرت است در مساجد مشهد این کتاب خوانده شود.

■ روحانیت جز ترویج، نشر و دفاع از دین هیچ شأن دیگری ندارد

تولیت آستان قدس رضوی ادامه داد: زمانی که در مجله مبتذل «زن روز» در دوران طاغوت علیه مقام زن در اسلام مطلبی منتشر می‌شود، شهید مطهری در همان مجله یادداشت می‌نویسد و پاسخ می‌دهد؛ اگرچه این اقدام شهید مطهری در آن دوران به نوعی خودکشی شخصیتی محسوب می‌شد، اما این متفکر توانا این تصمیم شجاعانه را گرفت زیرا معتقد بود باید از موضع دین در همان مجله دفاع کرد زیرا مخاطبان مجله «زن روز» مجله‌های اسلامی را نمی‌خوانند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی با بیان اینکه روحانیت جز ترویج، نشر و دفاع از دین هیچ شأن دیگری ندارد، خاطرنشان کرد: ائمه اطهار(ع) در کنار بیان معارف دین به اقامه آن‌ها در جامعه نیز مبادرت می‌کردند و آنچه موجب ایستادگی حکام زور در برابر آن‌ها می‌شد نیز همین امر است، ائمه اطهار(ع) در برابر شبهه‌ها و فتنه‌افکنی‌ها از دین و مکتب دفاع و جامعه را تربیت می‌کردند و امروز بیش از هر زمانی نیازمند این رویکرد هستیم.

■ امواج سهمگین پرسش‌ها و شبهه‌ها نسبت به دین، نسل جوان را تهدید می‌کند

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی ادامه داد: امروز امواج سهمگین پرسش‌ها و شبهه‌ها نسبت به دین، نسل جوان را تهدید می‌کند، روزانه هزاران شبهه علیه خدا، توحید و وحی در فضای مجازی ایجاد می‌شود و جوانان ما در معرض این

تولیت آستان قدس رضوی بر ضرورت ورود روحانیت به میدان پاسخ‌گویی به شبهات و تربیت نسل جوان به عنوان یک نیاز

روز اجتماعی تأکید کرد.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در دیدار جمعی از استادان و فضلالی حوزه علمیه خراسان که در حرم مطهر امام رضا(ع) انجام شد؛ ضمن تبریک فرارسیدن هفته معلم، روحانیت را به معنایی خدمتگزاران عرصه خطیر تعلیم و تربیت جامعه دانست و ضمن گرامیداشت یاد معلم فرزانه، علامه شهید مرتضی مطهری اظهار کرد: روز «معلم» و آیت‌الله شهید مرتضی مطهری نام‌گذاری شده و از خصوصیات برجسته آن شهید اندیشمند و پرمطالع‌ه، خردورزی و جامع بودن است.
تولیت آستان قدس رضوی اخلاص را از دیگر ویژگی‌های ممتاز شهید مطهری برشمرد و تصریح کرد: با وجود اینکه شهید مطهری در جایگاه علمی رفیع فقه، فلسفه، تفسیر و علوم اجتماعی قرار داشت اما هیچ گاه خود را به عناوین محدود نکرد و هر گاه نیازی احساس می‌کرد، دلیرانه وارد می‌شد؛ هنگامی که شهید مطهری کتاب «داستان راستان» را نوشت، بسیاری به او اعتراض کردند که شما یک فقیه و فیلسوف هستید، این کتاب در شأن شما نیست، آن را به نام فرد دیگری منتشر کنید اما ایشان نپذیرفت و با افتخار نام خود را روی کتاب داستان‌هایی از زندگی ائمه اطهار(ع) و پیامبران(ع) نوشت.

فیلر

بررسی زمینه‌های همکاری دانشگاه علوم اسلامی رضوی و دانشگاه بصره

سید البدر الموسوی، مشاور رئیس دانشگاه بصره ضمن حضور در دانشگاه علوم اسلامی رضوی و بازدید از این مجموعه علمی فرهنگی با رئیس و مسئولان دانشگاه دیدار و گفت‌وگو کرد.
به گزارش آستان‌نیوز، در ابتدای این دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر علی‌اکبر رستمی، عضو هیئت علمی دانشگاه رضوی به ارائه گزارشی از فعالیت‌های دانشگاه پرداخت. سپس حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر جهانگیری، رئیس دانشگاه رضوی ضمن خوشامدگویی اظهار کرد: تاکنون ارتباط رسمی با دانشگاه‌های عراق نداشتیم به جز برگزاری همایش‌ام‌البنین(س) با همکاری جامعه العباسی و حضور رئیس وقت دانشگاه رضوی در عراق و بازدید از دانشگاه وارث و دید و بازدید مسئولان آن دانشگاه از دانشگاه رضوی که پیش از این اتفاق افتاده است. وی افزود: برای ارتباط بین دانشگاه رضوی با دانشگاه‌های عراق دکتر عباس‌زاده، مدیر گروه ادبیات عرب به عنوان نماینده دانشگاه تعیین شده است بر این اساس می‌توانیم در زمینه‌های مختلف همکاری‌هایی داشته باشیم.
در ادامه جلسه حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر روشن‌ضمیر، معاون پژوهش دانشگاه رضوی ضمن بیان اینکه انتشار مجلات و مقالات زمینه مساعدی برای همکاری بین دانشگاه رضوی با دانشگاه‌های عراق است، از وضعیت فعلی دانشگاه در این زمینه به بیان گزارشی پرداخت. حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر روشن‌ضمیر افزود: در حال حاضر ۱۰ مجله علمی داریم که چهار مورد علمی تخصصی، چهار مورد علمی پژوهشی و دو مورد علمی ترویجی تهیه و تدوین می‌شود و در زمینه علمی پژوهشی، «آموزه‌های قرآن» باسابقه‌ترین مجله دانشگاه است.

اسناد به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع پژوهش‌های تاریخی و عاملی برای رفح یا تکمیل ابهامات آن است. ازاین‌رو، نگهداری و ساماندهی اسناد به شیوه‌های مستند علمی و تسهیل خدمات برای سندپژوهان مورد توجه متخصصان فن قرار گرفت و نخستین آرشیوها و بایگانی‌های مدرن به‌وجود آمد. در ایران جدا از سابقه نگهداری اسناد در دفترخانه دیوان‌ها و دربار پادشاهان و بایگانی وزارتخانه‌ها، نخستین بار دولت در سال ۱۳۴۸، قانونی برای تشکیل آرشیو ملی و مرکز اسناد به تصویب رساند تا همه اسناد و مدارک اداری، اقتصادی و فرهنگی در یک‌جا متمرکز یابد و از پراکنده شدنشان جلوگیری شود. (دیانی، ۱۳۷۷، ص ۳۶). به‌این‌ترتیب، سازمان اسناد ملی ایران در سال ۱۳۴۹ به وجود آمد (دیانی،۱۳۷۷، ص ۳۹) تا هدف‌های بالا را محقق سازد؛ اما در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برخی مراکز غیردولتی و گاه دولتی، خود به تشکیل مراکز اسنادی و آرشیویی اقدام و آثاری را درزمینه منابع خود منتشر کردند. ازجمله این مراکز، مدیریت امور اسناد و مطبوعات کتابخانه

قدیمی‌ترین آرشیو تشکیلات مذهبی در ایران

مشخص شد مقدار زیادی از «اسناد خطی محاسباتی آستان قدس» همراه آن‌هاست که از گذشته در قرآن‌خانه سابق در ایوان طلای صحن عتیق بایگانی و نگهداری می‌شد. این نخستین خبر درباره اسناد غیر از وقف‌نامه‌ها در کتابخانه است، اما در این سال‌ها هیچ کاری روی این اسناد انجام نشد و فقط در کیسه‌های سربسته در اتاقی در پشت‌بام حرم نگهداری می‌شد. (سازمان، مدیریت اسناد و مطبوعات، سند ۲۴۹۶۰ و ۵۲۵۳۶)

بنابراین تا تشکیل مدیریت امور اسناد و مطبوعات، اسنادی در مجموعه کتابخانه آستان قدس نگهداری می‌شد که همه آن‌ها مرتبط با موقوفات آستان قدس بوده و جنبه کاربردی برای رسیدگی به املاک و اموال وقفی حرم مطهر داشته است. طبقه‌بندی و ثبت آن‌ها به همین منظور صورت می‌گرفت و هنوز اندیشه‌ای مبنی بر ساماندهی اسناد و ارائه آن به محققان شکل نگرفته بود.

برگرفته از مقاله تاریخچه مدیریت امور اسناد و مطبوعات کتابخانه آستان قدس رضوی

بود. این اسناد درواقع آیین‌نامه‌های داخلی تشکیلات اداری آستان قدس محسوب می‌شدند و متولیان باید براساس آن به اداره حرم می‌پرداختند.

در همان زمان، برای حفظ و بازیابی وقف‌نامه‌ها، فهرستی از آن‌ها تهیه و به‌همراه اصل وقف‌نامه، تحویل کتابدار کتابخانه می‌شد. (سازمان، مدیریت اسناد و مطبوعات، سند ۳۳۱۶۵) در دوره قاجار، تنوع اسناد سپرده شده به کتابخانه افزایش یافت و غیر از وقف‌نامه‌ها، احکام و فرمان‌های شاهان، مصالحه خط، اجاره‌نامه و... که مرتبط با محتوای وقف‌نامه‌ها بود به این مجموعه برای نگهداری واگذار و مانند دوره‌های قبل فهرست‌هایی از آن تهیه شد که در فهرست‌های دوره قاجار موجود است. تا دوره پهلوی اسناد موجود در کتابخانه، به همین وقف‌نامه‌ها و اسناد مرتبط با آن منحصر بود که تحویل رئیس کتابخانه شده بود. (سازمان، مدیریت اسناد و مطبوعات، سند ۲۶۷۳۰)

در گزارش‌های سال ۱۳۳۴، در خصوص انتقال قرآن‌ها و جزوه‌های قرآنی آستان قدس از قرآن‌خانه قدیم آستان قدس